

Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Δεκέμβριος 2017

Οι Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στοχεύουν στην αποτύπωση των αντιλήψεων των επιχειρηματιών και καταναλωτών για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση και των προσδοκιών τους για διάφορα οικονομικά μεγέθη. Τα στοιχεία συλλέγονται μηνιαία, βάσει εναρμονισμένων ερωτηματολογίων σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και καλύπτουν τους τομείς των υπηρεσιών, του λιανικού εμπορίου, των κατασκευών, της μεταποίησης καθώς και καταναλωτές. Η χρησιμότητα αυτών των στοιχείων έγκειται στις προπορευόμενες πληροφορίες που περιέχουν για την εξέλιξη διαφόρων μακροοικονομικών μεγεθών. Τα στοιχεία παρουσιάζουν τη διαφορά του ποσοστού των ερωτηθέντων που απάντησαν θετικά από το ποσοστό αυτών που εκφράστηκαν αρνητικά. Οι έρευνες περιέχουν ερωτήσεις που αφορούν την τρέχουσα οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων και νοικοκυριών (Τρέχουσα Κατάσταση) και τις προσδοκίες τους για το προσεχές μέλλον (Προσδοκίες). Για κάθε τομέα υπολογίζεται ένας δείκτης που αντανακλά τη γενική αντίληψη στον συγκεκριμένο τομέα (Τρέχουσα Κατάσταση και Προσδοκίες). Για παρουσίαση της ευρύτερης οικονομικής κατάστασης στην Κύπρο δημοσιεύεται ο Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ-ΚΟΕ) ο οποίος αποτελείται από σταθμισμένες απαντήσεις που αφορούν την τρέχουσα κατάσταση και τις προσδοκίες από όλους τους τομείς. Η στάθμιση του δείκτη λαμβάνει υπόψη τη συνεισφορά του κάθε τομέα στο ΑΕΠ της Κύπρου. Οι έρευνες διενεργούνται ανάμεσα σε ανώτερα στελέχη εταιρειών σε δείγμα το οποίο δίνει μεγαλύτερη βαρύτητα σε μεγαλύτερες επιχειρηματικές μονάδες. Η έρευνα καταναλωτών γίνεται με τη χρήση τυχαίου δείγματος. Οι έρευνες διεξάγονται μεταξύ της πρώτης και της τρίτης εβδομάδας του κάθε μήνα.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Τον Δεκέμβριο 2017, το οικονομικό κλίμα παρουσίασε επιδείνωση με τον Δείκτη Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ) να μειώνεται κατά 3,4 μονάδες σε σύγκριση με τον Νοέμβριο 2017. Η μείωση οφείλεται στην υποχώρηση του επιχειρηματικού κλίματος στις υπηρεσίες και, σε μικρότερο βαθμό, σε αποδυνάμωση της εμπιστοσύνης στον κατασκευαστικό τομέα και ανάμεσα στους καταναλωτές.

Η χειροτέρευση του κλίματος στις υπηρεσίες ήταν αποτέλεσμα λιγότερο ευνοϊκών αξιολογήσεων της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης των επιχειρήσεων και αναθεώρησης προς τα κάτω των προσδοκιών για τον κύκλο εργασιών το επόμενο τρίμηνο. Η οριακή υποχώρηση του κλίματος στις κατασκευές σχετίζεται με δυσμενέστερες εκτιμήσεις για την απασχόληση στον κλάδο το επόμενο τρίμηνο.

Συγκριτικά με τον Νοέμβριο, οι πιο συγκρατημένες εκτιμήσεις των καταναλωτών για τη μελλοντική οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους και της χώρας καθώς και για τις μελλοντικές συνθήκες στην αγορά εργασίας, οδήγησαν σε κάμψη της καταναλωτικής εμπιστοσύνης.

Το επιχειρηματικό κλίμα στο λιανικό εμπόριο κατέγραψε άνοδο λόγω βελτίωσης της τρέχουσας κατάστασης και των προσδοκιών, ενώ το κλίμα στη μεταποίηση παρέμεινε αμετάβλητο στα θετικά επίπεδα του Νοεμβρίου.

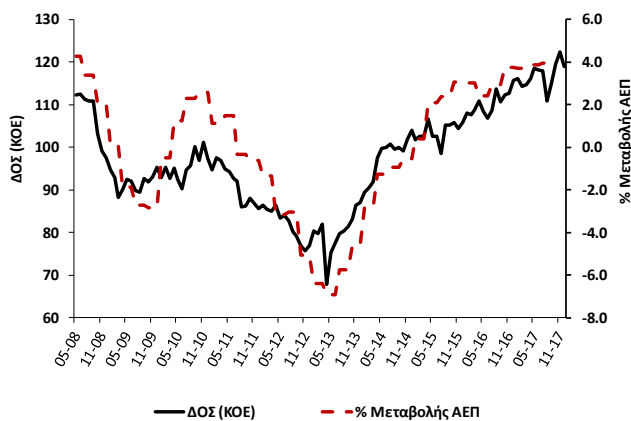
Η καταγραφή του οικονομικού κλίματος στην Κύπρο διεξάγεται μέσω της συμμετοχής του Κέντρου Οικονομικών Ερευνών του Πανεπιστημίου Κύπρου (ΚΟΕ), σε συνεργασία με την εταιρεία RAI Consultants Ltd, στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα Joint Harmonised European Union Programme of Business and Consumer Surveys. Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Υπουργείο Οικονομικών.

ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Τον Δεκέμβριο 2017, ο Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ) για την Κύπρο μειώθηκε κατά 3,4 μονάδες σε σύγκριση με τον Νοέμβριο 2017.¹ Καθ' όλη τη διάρκεια του 2017, ο ΔΟΣ κατέγραφε ιστορικά ψηλές τιμές, αντικατοπτρίζοντας την ισχυροποίηση της οικονομικής εμπιστοσύνης στην κυπριακή οικονομία. Το 2017, ο ΔΟΣ έφτασε τις 116,8 μονάδες από 110,4 το 2016, κυρίως λόγω του άλματος του οικονομικού κλίματος στις υπηρεσίες, αλλά και της ενδυνάμωσης της εμπιστοσύνης στο λιανικό εμπόριο, τη μεταποίηση και ανάμεσα στους καταναλωτές. Οι βελτιώσεις στο επιχειρηματικό κλίμα και στην καταναλωτική εμπιστοσύνη που σημειώθηκαν τον τελευταίο χρόνο αναμένεται να τροφοδοτήσουν την ανάπτυξη τα επόμενα τρίμηνα.

Διάγραμμα 1: Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΚΟΕ) και ρυθμός μεταβολής ΑΕΠ²

Η μείωση του ΔΟΣ τον Δεκέμβριο οφείλεται στην υποχώρηση του κλίματος που καταγράφηκε στις υπηρεσίες και, σε μικρότερο βαθμό, στις κατασκευές και ανάμεσα στους καταναλωτές (Διάγραμμα 2).

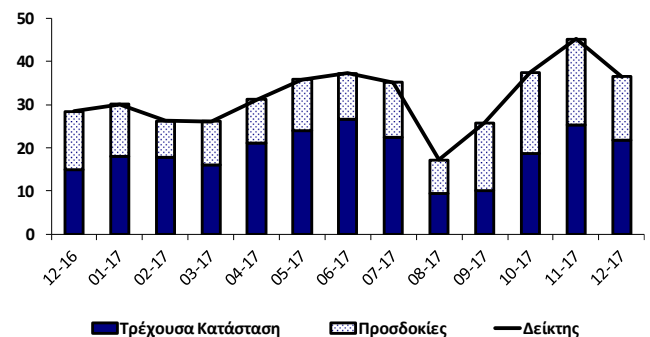
Διάγραμμα 2: Αλλαγή ΔΟΣ και οι συνιστώσες της

Στον τομέα των **υπηρεσιών** το επιχειρηματικό κλίμα χειροτέρευσε λόγω επιδείνωσης της τρέχουσας κατάστασης και των προσδοκιών (Διάγραμμα 3, Πίνακας

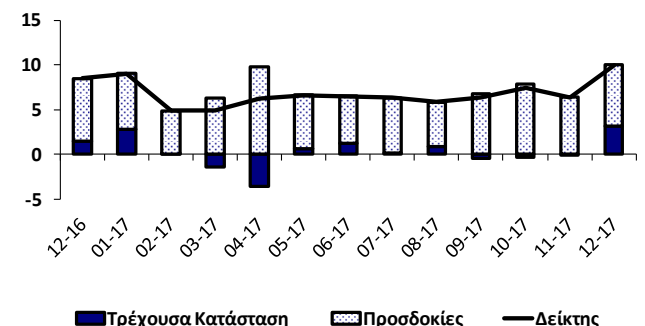
1). Οι αξιολογήσεις των επιχειρήσεων για την οικονομική τους κατάσταση το τελευταίο τρίμηνο και οι εκτιμήσεις τους για τον κύκλο εργασιών το επόμενο τρίμηνο καταγράφηκαν λιγότερο ευνοϊκές τον Δεκέμβριο. Οι αξιολογήσεις για τη ζήτηση του τελευταίου τριμήνου παρέμειναν περίπου στα ίδια ψηλά επίπεδα του Νοεμβρίου. Συγκριτικά με τον Νοέμβριο, οι απαντήσεις των επιχειρήσεων για την απασχόλησή τους το τελευταίο τρίμηνο ήταν λιγότερο θετικές, ενώ οι προσδοκίες για τον αριθμό των εργαζομένων τους το επόμενο τρίμηνο ενισχύθηκαν. Οι προσδοκίες των επιχειρήσεων για τις τιμές πώλησης των υπηρεσιών τους αναθεωρήθηκαν ελαφρώς προς τα κάτω συγκριτικά με τον Νοέμβριο.

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Υπηρεσίες (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Στο **λιανικό εμπόριο** το επιχειρηματικό κλίμα βελτιώθηκε λόγω καλύτερευσης της τρέχουσας κατάστασης και των προσδοκιών (Διάγραμμα 4, Πίνακας 1). Τον Δεκέμβριο, οι απαντήσεις των επιχειρήσεων για τις πωλήσεις του τελευταίου τριμήνου ήταν θετικότερες και, παράλληλα, καταγράφηκαν τάσεις μείωσης στα τρέχοντα αποθέματα, συνεισφέροντας θετικά στο κλίμα. Οι προσδοκίες για τις πωλήσεις το επόμενο τρίμηνο καθώς και οι εκτιμήσεις για τις παραγγελίες σε προμηθευτές παρέμειναν περίπου στα ίδια θετικά επίπεδα με τον Νοέμβριο. Οι εκτιμήσεις για τη μελλοντική απασχόληση δεν παρουσιάζουν ουσιαστικές μεταβολές τον τελευταίο χρόνο, ενώ οι προσδοκίες για τις τιμές πώλησης παρέμειναν θετικότερες κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2017 συγκριτικά με τα πρώτα τρία τρίμηνα του έτους.

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Λιανικό Εμπόριο (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

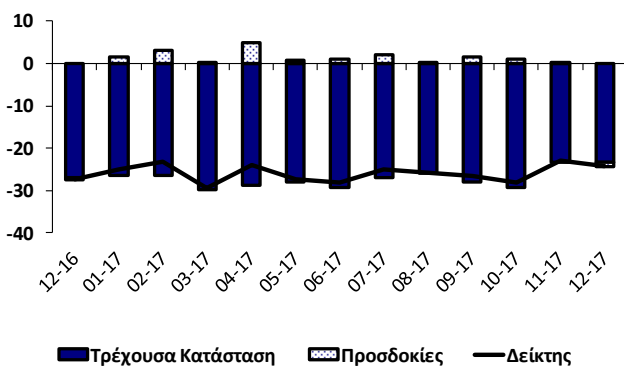

¹ Από το Φεβρουάριο 2017 τα στοιχεία για το ΔΟΣ (ΚΟΕ) έχουν αναθεωρηθεί λόγω αναπροσαρμογής του μακροχρόνιου μέσου όρου που χρησιμοποιείται για την κατασκευή του Δείκτη.

² Ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ (σταθερές τιμές 2005) υπολογίζεται σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου χρόνου (πηγή: "Α.Ε.Π. ΣΕ ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΤΙΜΕΣ, 3ο ΤΡΙΜΗΝΟ 2017", Στατιστική Υπηρεσία 08/12/17).

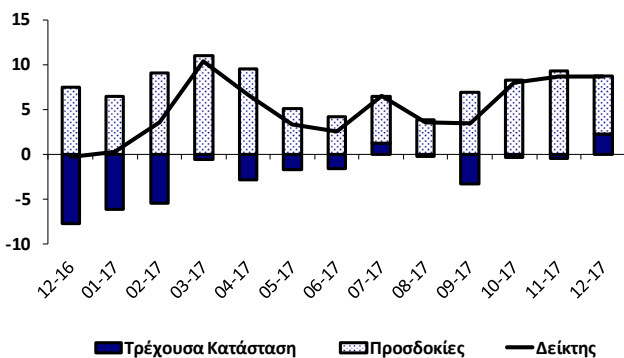
Στον τομέα των **κατασκευών** το επιχειρηματικό κλίμα επιδεινώθηκε οριακά, λόγω χειροτέρευσης των προσδοκιών (Διάγραμμα 5, Πίνακας 1). Σε σχέση με τον Νοέμβριο, οι αξιολογήσεις των επιχειρήσεων για τη δραστηριότητά τους το τελευταίο τρίμηνο ήταν λιγότερο αισιόδοξες, ενώ οι απαντήσεις τους για τα υπό εξέλιξη έργα (current overall order books) παρέμειναν αμετάβλητες. Ταυτόχρονα, οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την απασχόληση το επόμενο τρίμηνο αναθεωρήθηκαν προς τα κάτω. Τον Δεκέμβριο, οι προσδοκίες για τις τιμές πώλησης αναθεωρήθηκαν σημαντικά προς τα κάτω.

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Κατασκευές
(συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Στη **μεταποίηση** το επιχειρηματικό κλίμα παρέμεινε αμετάβλητο λόγω επιδείνωσης των προσδοκιών και ταυτόχρονης καλύτερευσης της τρέχουσας κατάστασης (Διάγραμμα 6, Πίνακας 1). Τον Δεκέμβριο, οι απαντήσεις των επιχειρήσεων για την παραγωγή του τελευταίου τριμήνου σημείωσαν βελτίωση. Οι αξιολογήσεις για τις τρέχουσες συνολικές παραγγελίες και παραγγελίες για εξαγωγές ήταν πιο αισιόδοξες συγκριτικά με τον Νοέμβριο. Τον Δεκέμβριο ενισχύεται σημαντικά η τάση μείωσης στα τρέχοντα αποθέματα των τελικών προϊόντων, κάτι που συμβάλλει θετικά στο κλίμα. Οι προσδοκίες των επιχειρήσεων για την παραγωγή, τον αριθμό των εργαζομένων και τις τιμές πώλησης το επόμενο τρίμηνο αναθεωρήθηκαν προς τα κάτω.

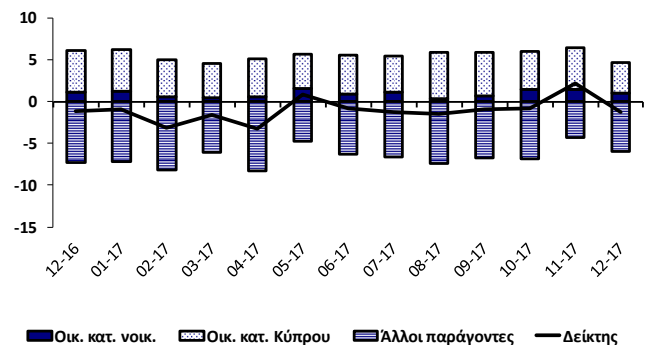
Διάγραμμα 6: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Μεταποίηση
(συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Το κλίμα ανάμεσα στους **καταναλωτές** τον Δεκέμβριο κατέγραψε επιδείνωση συγκριτικά με τον Νοέμβριο. Οι

απαντήσεις των καταναλωτών για την οικονομική τους κατάσταση τους τελευταίους 12 μήνες παρέμειναν αμετάβλητες στα αρνητικά επίπεδα του Νοεμβρίου, ενώ οι προσδοκίες τους για την οικονομική τους κατάσταση τους επόμενους 12 μήνες συνεχίζουν να είναι θετικές, παρά τη μικρή επιδείνωση. Οι αξιολογήσεις για τις οικονομικές συνθήκες στη χώρα τους τελευταίους 12 μήνες εξακολουθούν να είναι ευνοϊκές, χωρίς να μεταβάλλονται μετά τον Αύγουστο. Τον Δεκέμβριο, οι προσδοκίες των καταναλωτών για τη μελλοντική οικονομική κατάσταση της χώρας αναθεωρήθηκαν προς τα κάτω. Επιπρόσθετα, οι καταναλωτές εμφανίζονται πιο συγκρατημένοι, σε σχέση με τον Νοέμβριο, για τις συνθήκες στην αγορά εργασίας τους επόμενους 12 μήνες, αν και το ποσοστό που αναμένει μείωση στον αριθμό των ανέργων υπερಿಸχύει του ποσοστού που διαβλέπει άνοδο (Διάγραμμα 7, Πίνακας 1).

Διάγραμμα 7: Δείκτης Προσδοκιών – Καταναλωτές
(συνεισφορά οικονομικής κατάστασης και άλλων παραγόντων)

Τον Δεκέμβριο, οι αξιολογήσεις των καταναλωτών για τις τιμές τους τελευταίους 12 μήνες ήταν λιγότερο αρνητικές, με την πλειοψηφία όμως να διακρίνει σταθερές/μειωμένες τιμές. Αντίθετα, οι προσδοκίες για τις τιμές τους επόμενους 12 μήνες αναθεωρήθηκαν προς τα κάτω. Συγκριτικά με τον Νοέμβριο, οι απόψεις των καταναλωτών για την καταλληλότητα της τρέχουσας περιόδου για μεγάλες αγορές καθώς και οι προθέσεις τους για τέτοιες αγορές ήταν λιγότερο δυσμενείς. Οι απόψεις των καταναλωτών για την καταλληλότητα της τρέχουσας περιόδου για αποταμίευση και η στάση τους προς την αποταμίευση παρέμειναν το ίδιο αρνητικές όπως και τον Νοέμβριο.

Συμπερασματικά, ο ΔΟΣ για την Κύπρο τον Δεκέμβριο 2017 μειώθηκε κατά 3,4 μονάδες σε σχέση με τον Νοέμβριο 2017. Η μείωση οφείλεται στην επιδείνωση του κλίματος στις υπηρεσίες και στις κατασκευές, καθώς επίσης και στην υποχώρηση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης. Το επιχειρηματικό κλίμα στο λιανικό εμπόριο κατέγραψε βελτίωση. Στον τομέα της μεταποίησης το κλίμα παρέμεινε σταθερό στα θετικά επίπεδα του Νοεμβρίου.

Πίνακας 1: Διαφορά μεταξύ ποσοστού θετικών και ποσοστού αρνητικών απαντήσεων¹

Μήνας	2016				2017								
	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ (ΚΟΕ)	115.6	116.1	114.2	114.8	116.1	118.4	118.2	117.9	110.9	115.0	119.5	122.3	118.9
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ													
Επιχειρηματικό Κλίμα - Δείκτης ²	28	30	26	26	31	36	37	35	17	26	37	45	37
Οικονομική κατάσταση επιχείρησης τους τελευταίους 3 μήνες ³	30	27	28	23	30	35	36	34	14	15	26	34	24
Ζήτηση τους τελευταίους 3 μήνες ³	15	27	26	25	33	37	44	34	15	15	30	41	42
Αναμενόμενη ζήτηση τους επόμενους 3 μήνες ³	40	36	25	31	31	36	32	38	23	48	56	60	44
Απασχόληση τους τελευταίους 3 μήνες	-4	-6	-1	-1	6	2	6	2	1	1	3	8	6
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες	-4	11	4	3	5	4	6	3	4	11	12	7	10
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	-1	0	7	3	0	3	4	4	0	2	-8	-3	-5
ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ													
Επιχειρηματικό Κλίμα - Δείκτης ²	9	9	5	5	6	7	7	6	6	6	8	6	10
Πωλήσεις τους τελευταίους 3 μήνες ³	-2	8	8	3	-3	1	8	6	11	2	6	10	13
Τρέχοντα αποθέματα ³	-6	0	7	7	8	0	5	6	9	3	7	11	3
Αναμενόμενες πωλήσεις τους επόμενους 3 μήνες ³	21	19	14	19	29	18	16	19	15	20	24	19	20
Αναμενόμενες παραγγελίες σε προμηθευτές τους επόμενους 3 μήνες	3	3	2	9	10	9	11	4	4	9	16	9	8
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες	0	0	0	-3	1	1	-1	0	1	0	1	0	1
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	4	-3	3	1	5	7	6	2	8	6	9	9	8
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ													
Επιχειρηματικό Κλίμα - Δείκτης ²	-27	-25	-23	-29	-24	-27	-28	-25	-26	-26	-28	-23	-24
Οικονομική δραστηριότητα τους τελευταίους 3 μήνες	5	8	2	-4	4	10	6	-1	8	6	-4	7	3
Υπό εξέλιξη έργα (current overall order books) ³	-54	-53	-53	-60	-58	-56	-58	-54	-52	-56	-59	-47	-47
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες ³	-1	3	7	1	10	2	2	4	1	3	2	1	-2
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	-2	-3	3	4	4	3	6	2	3	9	7	14	-1
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ													
Επιχειρηματικό Κλίμα - Δείκτης ²	0	0	4	10	7	3	3	6	4	3	8	9	9
Παραγωγή τους τελευταίους 3 μήνες	6	6	12	12	17	22	11	4	10	9	4	18	20
Τρέχουσες συνολικές παραγγελίες ³	-39	-39	-32	-18	-27	-22	-21	-15	-12	-22	-17	-6	-9
Τρέχουσες παραγγελίες για εξαγωγές	-44	-40	-20	-19	-30	-33	-18	-26	-20	-18	-22	8	-23
Τρέχοντα αποθέματα τελικών προϊόντων ³	-16	-21	-16	-17	-18	-17	-17	-18	-11	-12	-16	-5	-16
Αναμενόμενη παραγωγή τους επόμενους 3 μήνες ³	22	19	27	33	28	15	12	16	11	21	25	28	19
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες ⁴	-2	-1	-1	0	8	6	12	-2	1	3	5	6	0
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	0	4	-4	1	3	1	2	-3	-7	0	-2	1	-6
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ													
Δείκτης ²	-1	-1	-3	-2	-3	1	-1	-1	-2	-1	-1	2	-1
Οικονομική κατάσταση νοικοκυριού τους τελευταίους 12 μήνες	-15	-12	-8	-8	-9	-7	-8	-3	-7	-7	-6	-5	-5
Αναμενόμενη οικονομική κατάσταση νοικοκυριού τους επόμενους 12 μήνες ³	5	5	2	2	2	6	4	4	1	3	6	6	4
Οικονομική κατάσταση στην Κύπρο τους τελευταίους 12 μήνες	9	14	16	14	14	16	18	16	19	18	18	18	18
Αναμενόμενη οικονομική κατάσταση στην Κύπρο τους επόμενους 12 μήνες ³	20	20	18	16	18	16	19	17	22	21	18	20	15
Τιμές καταναλωτικών αγαθών τους τελευταίους 12 μήνες	-17	-7	-10	-5	-13	-9	-15	-20	-15	-15	-12	-12	-9
Αναμενόμενες τιμές καταναλωτικών αγαθών τους επόμενους 12 μήνες	-16	-10	-5	-7	-9	-8	-11	-12	-11	-9	-10	-6	-11
Αναμενόμενη ανεργία στην Κύπρο τους επόμενους 12 μήνες ^{3,4}	-11	-14	-6	-11	-8	-16	-12	-12	-14	-10	-5	-17	-10
Καταλληλότητα τρέχουσας χρονικής στιγμής για μεγάλες αγορές	-23	-16	-20	-24	-24	-15	-20	-13	-17	-19	-16	-18	-15
Δαπάνες για μεγάλες αγορές τους επόμενους 12 μήνες	-26	-28	-29	-26	-26	-25	-29	-27	-29	-31	-28	-27	-21
Καταλληλότητα τρέχουσας χρονικής στιγμής για αποταμίευση	-21	-23	-21	-21	-13	-11	-11	-14	-15	-17	-15	-18	-18
Πιθανότητα αποταμίευσης τους επόμενους 12 μήνες ³	-40	-43	-39	-35	-41	-35	-37	-39	-44	-37	-33	-34	-34
Δήλωση-περιγραφή για την τρέχουσα κατάσταση του νοικοκυριού	6	7	8	10	10	10	13	14	10	12	13	13	12

Σημειώσεις:

¹ Οι θετικές απαντήσεις αναφέρονται σε αύξηση/βελτίωση/καταλληλότητα/πάνω από το κανονικό/μεγάλη πιθανότητα και οι αρνητικές στα αντίθετα. Τα στοιχεία είναι διορθωμένα από εποχιακές διακυμάνσεις (seasonally adjusted).

² Η κατασκευή του δείκτη περιγράφεται στο http://ec.europa.eu/economy_finance/db_indicators/surveys/documents/userguide_en.pdf

³ Οι απαντήσεις στη συγκεκριμένη ερώτηση περιλαμβάνονται στην κατασκευή του δείκτη για την κάθε έρευνα.

⁴ Ακολουθώντας εισήγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι απαντήσεις στη συγκεκριμένη ερώτηση δεν διορθώνονται για εποχιακές διακυμάνσεις (non-seasonally adjusted).

Το δελτίο δημοσιεύει αποτελέσματα από τις Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας που διεξάγονται στην Κύπρο ως μέρος του ευρωπαϊκού προγράμματος *Joint Harmonised European Union Programme of Business and Consumer Surveys*. Το δελτίο εκφράζει απόψεις των συγγραφέων μόνο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση του περιεχομένου.

Συντονιστής έρευνας: Νικολέττα Πασιουρτίδου

Ερευνητές: Χαράλαμπος Καραγιαννάκης

Χρίστος Παπαμιχαήλ

Αλέξανδρος Πολυκάρπου

Σύμβουλος: Καθ. Έλενα Ανδρέου

Επιτρέπεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή ή η μετάδοση, από οποιοδήποτε οπτικοακουστικό μέσο, όλου ή μέρους του δελτίου, με αναφορά στο παρόν δελτίο.

Το Κέντρο Οικονομικών Ερευνών (ΚΟΕ) του Πανεπιστημίου Κύπρου είναι ένας ανεξάρτητος, μη κερδοσκοπικός οργανισμός με στόχο την προαγωγή της επιστημονικής γνώσης στα οικονομικά, κυρίως σε θέματα που ενδιαφέρουν την Κύπρο.

Κέντρο Οικονομικών Ερευνών, Πανεπιστήμιο Κύπρου, Τ.Θ. 20537, 1678 Λευκωσία, ΚΥΠΡΟΣ

Τηλέφωνο: 22893660, Τηλεομοιότυπο: 22895027

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: erc@ucy.ac.cy

Ιστοσελίδα: www.erc.ucy.ac.cy